

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 1.

A' Magyar Kurir 1-ső darabjához.

B é t s.

A' múlt 1814-dik esztendőnek utolsó napján reggeli öt óraker kezdődött és délután ötig tartott, a' Landstrasse nevezetű külső városban, a' Gróf Rasumowszky palotájában gerjedett szörnyű tűz nagy rémülésbe ejtette mind azon fényes palotának lakosait, mind a' szomszéd házakat, sőt azt az egész külső várost is. Ennek a' tűznek eredetéről sok féleképen beszélnek a' Bétsi lakosok; nemelylek gyujtogatóknak, mások tsukorsüteményes vigyázatlanságoknak tulajdonítják ezen nagy szerentséllenséget. Annak valószínű oka a' következő környülállás: abban az egész palotában egyetlen egy fűtő kályha sítsen, hanem a' padolás alatt olly vas tsók vagnak tsinálva, a' mellyeken a' melegség azon szobákba megyen, a' mellyeket fűteni akarnak. Ezek a' vastsók nagyon megmelegedvén a' padolást meggyujtották, 's abban tüzet gerjesztettek. Az udvari tsélédek a' támadott tüzet elakarván titkolni, azt tsak a' szobákban akarták meg fojtani; azonban mind nagyobb nagyobb'erőt vévén a' támadott tűz, azon kabinetnek padlásait elfoglalta, a' mellyben a' nevezett Orosz Gróf ur hálni szokott, melly miatt mind az ő lakó szobáit, mind igen betses könyvtárát a' tűz megemésztette. Ezt a' szörnyű tüzet még azok a' tűzoltó intézetek sem akadályoztatták meg, mellyekhez hasonlók egész Európában nom találtnak, es ritkán esik meg, hogy itt az egy házban támadt tűz a' szomszéd házába általmehesen. A' nevezett Orosz Gróf fényes palotájának felét egészen megemésztette, sőt

ha Fels. Urunk a' tűz oltásra küldött katonaságot fel nem buzdította volna, az az egész fényes palota hamúvá változott volna által. Leginkább sajnállya a' nevezett Orosz Gróf a' maga ritka könyvekből álló bibliothekájának megégését, és az ezen tűz által okoztatott kárát két milliommál fellyebb betsülli. Sokañ magát a' Gróft teszük ezen szerentséllenségnek legnagyobb okára, a' ki, hogy a' tűz oltásraöszve futott embereket annál jobban felgerjessze, pintzéjéből fel hozott égest borral, és külömbfele jó borral itatta meg, a' kik ezen italoknak szeszétől megbódittatván nom ott oltották a' tüzet, a' hol oltatani kellett volna, hanem ott, a' hol a' veszedelem nom volt olly nagy.

Magyar Ország.

Fő Tiszt. Viturka György urat, Ns. Sz. Kir. Komárom városának és érdemes Parochusát, sok ditséretes tulajdonságiért, Esztergom mellett Sz. Benedeki Apáturrá méltóztatott Fels. Urunk kinevezni.

Méltós. Derillai fel szentelt Püspök Sár-Monostori Apátur, a' Munkátsi Tiszt. Káptalannak Nagy Prépostja, Kanonok és Generális Vicarius Bradács Mihály ur Eő Nagysága tsak nem három hónapokig tartott betegeskedése után, Dec. 18 dik dik napján, reggeli 7 óraker munkás életének 66 dik esztendejében, ez árnyék világából az örökké való életre által szállittatott. Lelketlen teste sok buzgó Keresztényeknek, úri rendeknek, tanuló ifiúságnak, és közelebbről ezen utolsó tiszteletéreöszvegyült számos egyházi személyeknek jelenlétekben, illendő tzeremoniával, Dec. 20-dik napján a' püspökség kriptájában le-

tétetett. Halotti predikációt Tiszt. Cserszky Mihály Ur a' Semináriumban lévő tudományoknak prefectusa tartott, a' ki a' megboldogult Püspöknek ez életben tündöklött erköltséit és virtusait szokott ékes szövélye szerént elevenen lefestette. Ugyanis az Urban elnyugodott Püspöknek az ő mindenekhez való alázatos, és nyájas leereszkedéssel, és a' szegényekhez, árvákhoz, és özvegyekhez való jótévő készsége azon Munkátsi püspöki megyében, közel 40. esztendőig külömbkülömbfele rangokban tett szolgálati, kiváltképen a' Fels. Uralkodó Hához, és a' N. Magyar Hazához mutatott tántoríthatatlan hívsége örök emlékeztelben fognak fennmaradni — Ezen Ns. Munkátsi káptalan az idén már második érdemekkel teljes tagjától fosztatott meg, mert a' múlt Október havában Fő Tiszt. Kruttsay Mihály kánonok ur is meghalálozott.

A' több jeles és érdemes személyek közt Méltós. N. Lónyai és Vasáros-Naményi Lónyai Gábor urnak a' Sz. István Ap. kir. Rendje Vitézének, Eő Cs. kir. Fels. Kamarásának, T. Ungvár Vármegye Fő-Ispányságot viselő Adminisztrátorának, Eő Nagyságának kedves élete párja született B. Prónay Asszony, betses életének 34-dik esztendejében, a' múlt Dec. kezdetében gyermek születésben meghalálozott, és hét élő magzatokat hagyott maga után.

Budáról Dec. 27-dik napján. Nagy Méltóságú Székhelyi Gróf *Majlat József* Eő Excellentiája Eő Cs. és Ap. Kir. Felségének Camerarius, a' Sz. István Ap. Király Rendjének Vitéze, mint a' Fels. Udvari Kamarának kinevezett első előülője, az egész kir. Kamarának, és a' Budán lévő Kir. Dicasteriumoknál szolgáló uraknak jelenlétekben, a' múlt Dec. 19-dik napján, nagy Mélt. Gróf Vasonkeői *Zichy Károly*, mint Kir. Udvari Commissárius, Eő Exja által szokott pompával azon hivataljába béiktatta-

tott. Ezen alkalmatossággal a' kinevezett Camerae Praeses ur igen szép oráziót mondott, mellyre azon kir. Kamarának első Consiliáriusa *Perényi L. B. Perényi Lázár* Ur hasonló szép Orázióval felelt, mellyben megmutatta, melly igen örvendő, hogy Eő Cs. és Ap. Felsége ezen nagy érdemű Magyar Hazafiát azon igen fontos hivatalra emelni méltóztatta, 's egyszersmind azon főhivatalnak tagjait az Eő Excellenciája kegyelmességébe ajánlotta. Ezt a' fényes béiktatást sok örvendőes *vívát* kiáltások rekesztették bé.

Sok Magyar Országi tudósi árok, 'ami kedves Magyar Hazánkban uralkodó nagy szükség és drágaság ellen panaszolkoznak, A' többi közt, egy igen tudós Hazánkfia és levelező barátunk így ír e' szomorú tárgyról: nem tsak Bétsben, hanem nálunk is felette nyomja a' drágaság a' népet. Se kenyérünk, se borunk, se pénzünk nintsen, a' nép zab kenyérré szorúlt, mellyet ekkorig nem is látott, a' felette való szükség ballatlan lopásokat, rablásokat, útonállásokat szült; fogházaink tömve vannak rabokkal; a' tavasz még borzasztóbb lesz a' szükségnek nekedésével nekedni fog a' tolvajoknak száma is: Adjon Isten jobb időket érnünk!

A' *Mansfeld Colloredo* igen derek Magyar Regimentjének tábori Papját Tiszt. Nagy József urat, az ő papi hivataljában mindenkor ugyan, de főképen az jutolsó Frantzia háborúban mutatott serénységére, vigyázóságára, szorgalmatosságára és nagy érdemeire nézve, a' papi arany érdem keresztel meg ajándékozni, 's nékie az Eő Cs. kir. Felsége véle való meg elégedést kegyelmessen tudtára adatni méltóztatott Fels. Urunk.

D. D. S.